

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії

Володимир ЛАДИКА

«22» квітня 2023 р.

ПРОГРАМА

вступних випробувань (співбесіда) з пільговими категоріями громадян, яким надано таке право, що вступають за ступенем вищої освіти «Бакалавр» на базі повної середньої освіти з БІОЛОГІЇ

РЕКОМЕНДОВАНО

Вченою радою факультету
Протокол № 11 від 22 травня 2023 р.

Голова Вченої ради факультету

Ольга БАКУМЕНКО

Голова предметної комісії

Галина ЖАТОВА

Суми

Програма вступних випробувань (співбесіда) з пільговими категоріями громадян, яким надано таке право, що вступають за ступенем вищої освіти «Бакалавр» на базі повної середньої освіти, з «Біології». СНАУ. 2023.

Програму підготували:

Жатова Г. О.

к.с.-г..н., професор кафедри екології та ботаніки,
голова предметної комісії;

Бондарєва Л. М.

к. біол..наук, доцент кафедри екології та
ботаніки

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри екології та ботаніки
Протокол № 15 від «11» квітня 2023 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Порядок оцінювання розроблений відповідно до Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти та Правил прийому до Сумського НАУ, наказу Міністерства освіти і науки від 26 червня 2018 року № 696 «Про затвердження програм зовнішнього незалежного оцінювання осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти», чинних навчальних програм з математики для загальноосвітніх навчальних закладів.

Вступний іспит з математики проводиться для прийому на навчання для здобуття ступеня бакалавра в Сумському національному аграрному університеті осіб, які мають право брати участь у конкурсі за результатами вступних іспитів з конкурсних предметів. Категорія таких осіб визначена в Правилах прийому до Сумського НАУ.

Мета вступного іспиту – оцінити ступінь підготовленості вступників з біології для конкурсного відбору.

Завдання вступного іспиту з біології полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння вступників. Абітурієнт повинен вміти:

- характеризувати основні біологічні поняття, закономірності, закони та теорії, біологічні явища і процеси;
- оперувати поняттями, за потреби пояснення процесів та явищ живої природи, підтверджуючи прикладами з життя та діяльності людини, охорони здоров'я, досягнень біологічної науки;
- порівнювати процеси життєдіяльності на різних рівнях організації, (молекулярному, клітинному, організмовому, популяційно-видовому, екосистемному, біосферному) та виявляти взаємозв'язки між ними; - встановлювати причинно-наслідкові, функціональні, структурні зв'язки та закономірності у живій природі, класифікувати об'єкти;
- виявляти наслідки впливу шкідливих звичок на організм; - застосовувати біологічні знання для аналізу ситуацій, що виникають у різних сферах життя;
- виконувати розрахунки із використанням математичного апарату;
- застосовувати набуті знання при аналізі біологічної інформації, представлені в різних формах (графічній, табличній, текстовій);
- обґрунтовувати висновки.

2. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ

Організація вступного іспиту здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Сумського національного аграрного університету. Вступна співбесіда проводиться приймальною комісією письмово. Загальна кількість завдань співбесіди – 5.

Вступна співбесіда з біології включає в себе два типи завдань:

Завдання з вибором правильної відповіді (№№ 1-4) складаються із питання та варіантів відповідей, серед яких потрібно обрати одну правильну. Кожна правильна відповідь оцінюється в один бал. Вірна відповідь позначається абітурієнтом напроти відповідного номера питання (*наприклад, А – ✦*).

Завдання на встановлення відповідності (№5), спрямоване на виявлення у абітурієнта знань про послідовність процесів, явищ і вмінь вибудувати логічний ланцюг. Правильне визначення всієї послідовності оцінюють у **три бали**. Абітурієнт при виконанні завдань цього типу повинен розмістити літери у порядку, який відповідає послідовності процесу, явища тощо, *наприклад: 1 - А, 2 - Б, 3 - В, 4 - Г, 5 - Д*.

3. ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Завдання вступного випробування відповідають програмі зовнішнього незалежного оцінювання з математики для осіб які бажають здобути вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерство освіти і науки України від 26 червня 2018 року №696.

Ознайомитися із програмою вступного випробування можна на сайті українського центру оцінювання якості освіти за посиланням: <https://testportal.gov.ua/progmastand/>

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Результат вступного іспиту з біології для вступників які приймають участь в конкурсі для здобуття ступеня бакалавра, оцінюються за шкалою від 0 до 200 балів і зараховуються замість балів сертифікату зовнішнього незалежного оцінювання.

Вступник допускається до участі у конкурсному відборі, якщо кількість балів зі співбесіди складає не менше 130 балів.

1. При оцінюванні завдань №№ 1-4 екзаменаційної роботи виставляються бали:

- а) за правильну відповідь – по 1 балу за кожне завдання;
- б) за неправильну відповідь або її відсутність – 0 балів.

2. При оцінюванні завдань №5 виставляються бали:

- а) за правильну відповідь – 3 бали;
- б) за неправильну відповідь або її відсутність – 0 балів.

В результаті співбесіди вступник може набрати від 0 до 7 балів.

Бали, отримані під час співбесіди, будуть переведені в шкалу 100-200 балів.

**Таблиця переведення балів по співбесіді з
БІОЛОГІЇ до шкали 100-200**

Бал співбесіди	Бал за шкалою 100-200
1	0
2	100
3	120
4	140
5	160
6	180
7	200

Для отримання результату за шкалою 100-200 достатньо буде набрати хоча б два бали.

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ВСТУПНОГО ІСПИТУ

1. Соболев В. ЗНО 2021 Повний курс біології структурований довідник,- АБЕТКА., -2021
2. Соболев В. І. Біологія. Довідник + Тести., 2020
3. Біологія. Експрес підготовка до ЗНО–2013 / Р. В. Шаламов, В. І. Підгірний, Ю. В. Дмитрієв, Д. В. Кузьмін, О. А. Літовченко, В. В. Панов, — К. : Літера ЛТД, 2013, 320 с.
4. Біологія: підручник для 6 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів / Мусієнко М.М., Славний П.С., Балан П.Г. - К. : Генеза, 2007.
5. Біологія: підручник для 7 кл. загальноосвітні навчальних закладів / Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Серебряков В.В. – К. : Генеза, 2002. 288с.
6. Біологія. Кишеньковий довідник / Р. В. Шаламов, Ю. В. Дмитрієв, В. І. Підгірний. – Х. : Ранок, 2008. 416 с.
7. Біологія: Комплексний довідник / Р.В.Шаламов, Ю.В. Дмитрієв, В.І. Підгорний. Шаламов Р.В. : Х.: Веста: Вид-во "Ранок":2010. 624 с.
8. Біологія: Навч. посіб. / А. О. Слюсарєв, О. В. Самсонов, В.М.Мухін та ін.; За ред. та пер. з рос. В. О. Мотузного. — 3-тє вид., випр. і допов. — К.: Вища шк., 2002. 622 с.
9. Біологія людини: підручник для 8 кл. Загальноосвітніх навчальних закладів / Шабатура М.Н., Матяш Н.Ю, Мотузний В.О. -К. : Генеза, 2004. –288с.
10. Ботаніка: Підручник / Т.А.Решетняк, І.А.Бобкова, Л.В.Варлахова. /Решетняк Т.А. видавництво: К.: Здоров'я: 2006 -253с. 10.Вільям Ф.Ганог. Фізіологія людини: Підручник / переклад з англ. Наук. ред. Перекладу М.Гжегоцький, В. Шувчук, О. Заячківська. – Львів: БаК, 202. –784 с.
11. Грин Н., Стаут У., Тейлор Д. Биология : пер. с англ. / Н. Грин, У. Стаут, Д. Тейлор. – 3-е изд. – М. : Мир, 2004. Том 1 - 454с., Том 2-436с., Том 3- 451с.
12. Гончаренко І.В. Будова рослинного організму: Навчальний посібник. – 2-ге вид., перероб. Суми: ВТД "Універсальна книга": 2004 .200 с.
13. Загальна біологія: підручник для 10 кл. загальноосвітніх навчальних закладів / Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. - К. : Генеза, 2003. – 288с.
14. Загальна біологія: підручник для 11 кл. загальноосвітніх навчальних закладів / Кучеренко М.Є., Вервес Ю.Г., Балан П.Г., Войціцький В.М. - К. : Генеза, 2003, 2004. – 256с. 15.Кемп П., Армс К. Введение в биологию / П. Кемп, К. Армс. – М.: Мир, 2008. – 671 с.
15. Коляденко Г.І. Анатомія людини: підручник для студ. природ. спец. вищ. пед. навч. закл. 5-е вид.: К.: Либідь: 2009 – 384 с.

